

**Przedmiotowy system oceniania (PSO)
z języka polskiego
dla klas 5 b, 6 a, 8 b, 8 c
z języka polskiego
obowiązujący
w Szkole Podstawowej
im. Osadników Ziemi Mirskiej
w Mirsku
na rok szkolny 2022/23**

PSO opracowany został na podstawie:

1. Rozporządzenia MEN z dnia 22.02.2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
2. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Szkoły Podstawowej w Mirsku

1. Przedmiotem oceniania są:

- ☐ wiadomości
- ☐ umiejętności
- ☐ postawa ucznia i jego aktywność, a także poziom uczestniczenia w zajęciach.

Kontrola osiągnięć uczniów wyrażona jest oceną punktową 1 – 6 i obejmuje umiejętności w formie:

pisemnej

- testy (diagnozujące, podsumowujące rozdziały w podręczniku) trwające 40'
- sprawdziany gramatyczne – do 20'
- sprawdziany z wiedzy literackiej m.in. z treści lektury 20'
- kartkówki z treści tekstu przeczytanego w domu lub na zajęciach -10'
- kartkówki z wiadomości zdobytych na jednej lekcji – 10'
- redagowanie krótkiej wypowiedzi (zaproszenie, ogłoszenie/zawiadomienie, notatka, kartka pocztowa, instrukcja, wypowiedź z uzasadnieniem, plan wydarzeń)
- redagowanie dłuższej wypowiedzi (opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list prywatny/oficjalny, opis przedmiotu, opis postaci literackiej/rzeczywistej, opis krajobrazu, opis dzieła sztuki, sprawozdanie, przepis kulinarny, kartka z dziennika/pamiętnika, streszczenie, rozprawka, wywiad, recenzja, przemówienie)
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń w zeszycie ćwiczeń lub w zeszycie przedmiotowym
- prace domowe
- zeszyt przedmiotowy i **dzienniczek lektur**
- zeszyt ćwiczeń
- karty pracy

ustnej

- opowiadanie
- czytanie na głos tekstów
- prezentacja tematu (np. w oparciu o przygotowaną prezentację multimedialną, sąd nad postacią literacką, wypowiedź na temat z uzasadnieniem)
- recytacja
- aktywność na lekcji, wypowiadanie się w rozmowie na zadany temat
- przygotowanie do zajęć (wypowiedź związana z przeczytanym tekstem)

inne umiejętności praktyczne

- pokazanie innego niż wypracowanie/wypowiedź pisemna wytworu pracy związanej z nauką j. polskiego: albumu, pracy plastycznej np. będącej przekazem intersemiotycznym związanym z tekstem literackim, prezentacji multimedialnej, komiksu itp.

3. Klasyfikacyjna ocena śródroczna i roczna

Klasyfikacyjna ocena śródroczna i roczna jest ustalana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych uzyskanych w ocenianym okresie (I semestru lub całego roku szkolnego). Poszczególne oceny cząstkowe mają swoją wagę, czyli „wartość”:

Waga	Formy sprawdzania wiedzy	uwagi
3	• Prace kontrolne pisemne (po danym rozdziale z podręcznika) • Testy (diagnozujące czytanie ze zrozumieniem w połączeniu z zadaniami sprawdzającymi wiedzę gramatyczną i literacką na danym poziomie edukacji a także umiejętność napisania wypracowania lub krótkiej wypowiedzi pisemnej, np. krótkiego tekstu użytkowego) • Wypracowania – dłuższa forma wypowiedzi - napisane podczas lekcji w ciągu 40 ‘ • Dyktanda	W przypadku ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej obowiązuje ta sama waga, podczas sprawdzania prac uwzględniane są wskazówki poradni co do sposobu sprawdzania W przypadku ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysortografii bądź trudnościach w poprawnej pisowni z wyraźnym zaleceniem nieoceniania prac pod względem ortograficznym ocena dotycząca dyktanda obejmuje jedynie znajomość reguł ortograficznych; forma sprawdzenia wiedzy ucznia jest dowolna – ustna lub pisemna ; podczas pisania wypracowań ww. uczeń ma obowiązek korzystania ze słowniczka ortograficznego oraz prawo korzystania z pomocy nauczyciela w razie wątpliwości co do poprawności zapisu;

	• Sposób, estetyka i systematyczność prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz dzienniczka lektur • Zajęcie I-III miejsca w konkursie z języka polskiego (ortograficznym, recytatorskim, czytelniczym, innym związanym z j.polskim)	Dzienniczek musi być prowadzony według planu pracy z lekturą (każdy uczeń otrzymuje go na początku roku szkolnego); notatki wykonywane są własnoręcznie (nie na komputerze); wyjątkowo uczeń mający stwierdzoną dysgrafię może sporządzać notatki z pomocą komputera (nie mogą to być teksty kopiowane z internetu); W przypadku ucznia ze stwierdzoną dysgrafią lub mającego stwierdzone zaburzenia grafomotoryczne lub inne uniemożliwiające mu staranność zapisu notatek oceniana jest systematyczność zapisu notatek oraz zadań domowych (w przypadku ich niewykonania uzupełnienie czy poprawa błędów dokonane na zajęciach lub najpóźniej na następną lekcję); zadania domowe i wypracowania mogą być wykonane na komputerze, wydrukowane i wklejone do zeszytu (czcionka nr 16, odstęp pomiędzy wierszami 2,0, marginesy po obydwu stronach – standard)
2	• Krótkie wypowiedzi pisemne i formy użytkowe (przepis, zaproszenie, ogłoszenie itp.) • Sprawdziany z mniejszej partii materiału: sprawdziany z gramatyki, sprawdziany z wiedzy literackiej (np. analiza wiersza), sprawdziany z przeczytanej lektury lub tekstu • Recytacja tekstu • Czytanie tekstu literackiego na głos • Prezentacje multimedialne	Sprawdziany ze znajomości treści lektury czy krótszego tekstu literackiego nie ulegają poprawie, gdyż sprawdzana jest systematyczność czytania w określonym terminie. Uczniowie dyslektyczni oraz objęci pomocą PP, a mający trudności z czytaniem tekstu na głos mają dłuższy czas na przygotowanie prezentacji i nie są odpytywani na forum klasy, chyba że dobrowolnie się do niej zgłoszą.

	przygotowywane przez ucznia indywidualnie bądź w grupie i zaprezentowane na zajęciach	
--	---	--

1	• Zadania domowe typu: przepis tekst • Ćwiczenia wykonywane w zeszycie ćwiczeń • Przygotowanie do zajęć, aktywność na lekcji • Praca w grupie lub indywidualna podczas zajęć przy realizacji zadania wyznaczonego przez nauczyciela • Przygotowanie prac plastycznych związanych z literaturą, pomocy dydaktycznych, gazetek • Udział w przygotowaniu akademii	
---	---	--

Uczeń otrzymuje ocenę:

niedostateczną, jeśli ŚrW jest niższa niż 1,7

dopuszczającą, jeśli ŚrW jest nie niższa niż 1,7 lecz niższa od 2,5

dostateczną, jeśli ŚrW jest nie niższa niż 2,5 lecz niższa od 3,5

dobrą, jeśli ŚrW jest nie niższa niż 3,5 lecz niższa od 4,5

bardzo dobrą, jeśli ŚrW jest nie niższa niż 4,5 lecz niższa od 5,1

celującą, jeśli ŚrW jest wyższa niż 5,1.

4. Szczegółowe informacje dotyczące form sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

Testy diagnozujące umiejętności ucznia na początku roku szkolnego lub na jego zakończenie

- przeprowadza się w celu sprawdzenia stopnia opanowania umiejętności koniecznych dla realizacji kolejnego etapu
- obejmują przede wszystkim sprawdzenie umiejętności czytania ze zrozumieniem oraz umiejętność redagowania omówionych wcześniej form wypowiedzi pisemnej
- testy diagnozujące są zapowiedziane jednak uczniowie nie otrzymują szczegółowych informacji na temat sprawdzanych umiejętności
- wypracowania zawarte w testach/ diagnozach przygotowywanych przez wydawnictwa Operon, Nowa Era, GWO mogą zawierać inny system punktowy niż podany w niniejszym PSO; nauczyciel stosuje punktację zaproponowaną przez wydawnictwo ze względu na możliwość zestawienia wyników klasy z wynikami innych szkół w Polsce.

Prace klasowe

- przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego materiału podanego uczniowi na lekcji powtórzeniowej; materiał obejmuje najczęściej jeden lub dwa rozdziały z podręcznika
- planuje się na zakończenie każdego działu (gdy dział jest obszerny, dopuszcza się przeprowadzenie dwóch prac klasowych - w połowie działu oraz na jego zakończenie)
- uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
- przed każdą pracą klasową nauczyciel podaje jej zakres programowy
- każdą pracę klasową poprzedza lekcja (lub dwie lekcje) powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- praca klasowa umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych – od koniecznego do wykraczającego
- zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny jest zgodna z WSO (§5.2 i §5.3)
- zadania z pracy klasowej są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac
- podobnie jak w przypadku diagnozy nauczyciel ma prawo korzystania z testów przygotowanych przez wydawnictwo i wówczas stosuje proponowaną przez nie punktację.

Sprawdziany

- przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu kilku jednostek lekcyjnych; najczęściej obejmują one materiał z zakresu kształcenia językowego, ale mogą dotyczyć sprawdzenia przeczytanego tekstu (wiersza, czytanki, lektury)
 - nauczyciel uprzedza uczniów o terminie i zakresie programowym sprawdzianu
 - sprawdzian jest tak skonstruowany, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15-20 minut.

 - Sprawdzian jest oceniany w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO
 - umiejętności i wiadomości objęte sprawdzianem z zakresu kształcenia językowego powinny zostać poprawione, jeśli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną lub w ogóle nie pisał takiej formy sprawdzianu; ocena sprawdzająca znajomość treści czytanki czy lektury nie może być poprawiona, gdyż teksty są po przeczytaniu omawiane na zajęciach i w ten sposób uczeń analizuje z nauczycielem treść lektury.
- Zasady przechowywania sprawdzianów reguluje WSO

Kartkówki

- przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego jednej lub dwóch jednostek lekcyjnych; mogą dotyczyć sprawdzenia przeczytanego krótkiego tekstu (wiersza, czytanki maks. 4-5 stron w podręczniku) lub stanowić podsumowanie zdobytej na lekcji wiedzy
- nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki
- kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie 10 minut.
- kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO
- ocena z kartkówki nie podlega poprawie
 - Zasady przechowywania sprawdzianów reguluje WSO.

Dyktanda

- przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu poprawnej pisowni ortograficznej i interpunkcyjnej
- obejmują zadania sprawdzające znajomość zasad ortograficznych oraz interpunkcyjnych, pisanie ze słuchu oraz uzupełnianie tekstu z lukami
- na tydzień przed dyktandem uczniowie otrzymują informację na temat zakresu sprawdzanych umiejętności, reguł, które będą sprawdzane oraz słów, które nie są objęte regułą i sprawiają największe trudności
- w części, która dotyczy pisania ze słuchu brane są pod uwagę wszystkie zasady poznane do danego poziomu edukacyjnego
- podczas oceny pisania ze słuchu obowiązuje system punktowy

Wypracowania

to prace pisemne zadane do wykonania podczas zajęć, a w wyjątkowych sytuacjach także w domu (np. gdy istnieje konieczność zgromadzenia materiałów, rozmowy z osobami spoza szkoły itp.).

Wypracowania przygotowane w domu mogą być za zgodą nauczyciela sporządzone w wersji komputerowej z zachowaniem następujących zasad: rodzaj czcionki – Times New Roman, wielkość czcionki pisma 16, pismo proste (nie pochyłe!), odstęp pomiędzy wierszami 2 pkt., marginesy standardowe, tekst wyrównany do marginesów, ale z zachowaniem zasady

dzielenia i przenoszenia wyrazów, obowiązują akapity i stosowanie wszystkich znaków interpunkcyjnych (łącznie z cudzysłowem).

Oceniając formy pisemne formy wypowiedzi, nauczyciel bierze pod uwagę rodzaj tekstu i dla każdego stosuje następujące zasady punktowania:

I Zaproszenie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu. Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania: kto zaprasza? kogo? na co? (w jakim celu?) , kiedy? gdzie?	0-2	Pisze zgodnie z poleceniem. Podpis pod zaproszeniem i informacje o adresacie. Nazwa uroczystości, dzień, miesiąc, rok, godzina, miejsce uroczystości, imprezy. Pominięcie jednego elementu minus 1 p.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
III	Poprawność ortograficzna Poprawność interpunkcyjna	0-1 0-1	Dopuszczalne: 2 błędy ortograficzne 3 interpunkcyjne.
IV	Estetyka zapisu, graficzne rozplanowanie tekstu, kompozycja.	0-1	Czytelność zapisu, dopuszczalne estetyczne skreślenia.
		6p.	

Ogłoszenie / zawiadomienie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Uwzględnienie niezbędnych elementów.	0-2	Pisze zgodnie z poleceniem. Obecność podstawowych elementów: termin, miejsce, cel, kontakt, ew. dodatkowe uwagi na temat sprawy, nadawcy. Pominięcie jednego elementu – 1p.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
III	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	0-1 0-1	Dopuszczalne: 2 błędy ortograficzne 3 interpunkcyjne.
IV	Właściwy układ graficzny, estetyka zapisu.	0-1	Nagłówek, treść, podpis; przejrzystość zapisu. Czytelność zapisu. Dopuszczalne estetyczne skreślenia;
		6 p.	

Instrukcja

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń Konsekwencja użytych form czasowników	0-1 0-1	Pisze zgodnie z poleceniem. Podaje kolejność i sposób wykonania, nie zapominając o przysłówkach typu: <i>dokładnie, powoli, energicznie</i> Pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy. Uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
III	Poprawność ortograficzna Poprawność interpunkcyjna	0-1 0-1	Dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 3 interpunkcyjne.
IV	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Zapis w punktach, czytelne akapity; Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne estetyczne skreślenia
		6p.	

Opowiadanie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Stopień realizacji tematu. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń.	0-1 0-1 0-1	Pisze zgodnie z poleceniem Wypowiedź posiada tytuł i akapity adekwatne do części wypowiedzi Stosuje bogate słownictwo, a treść wypowiedzi jest spójna i logiczna
II	Styl	0-2	Styl konsekwentnie dobrany do tematu
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy; Wypowiedzenia muszą być zakończone kropką lub innym odpowiednim znakiem interp.
VI	Estetyka zapisu	0-1	Pismo czytelne i staranne. *
		10p.	

Opowiadanie z dialogiem **

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu Wprowadzenie dialogu za pomocą odpowiednich znaków: myślników.	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
		0-1	Wypowiedź posiada tytuł i akapity adekwatne do części wypowiedzi oraz dialogi.
		0-1	Stosuje bogate słownictwo, a treść wypowiedzi jest spójna i logiczna
II	Styl, czas przeszły	0-2	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu, czas przeszły.
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu	0-1	Pismo czytelne i staranne.*
		10 p.	

Dziennik**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem – zredagowanie kartki z dziennika. Zastosowanie narracji pierwszoosobowej. Poprzedzenie zapisu datą. Bogate słownictwo.	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
		0-1	Stosuje bogate słownictwo, a treść wypowiedzi jest spójna i logiczna
		0-1	
		0-1	
II	Styl adekwatny do wypowiedzi, refleksja nad wydarzeniami, własnym postępowaniem	0-1	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		10 p.	

Kartka z pamiętnika**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem – zredagowanie kartki z pamiętnika z zastosowaniem narracji pierwszoosobowej i czasu przeszłego	0-1 0-1 0-1	Pisze zgodnie z poleceniem, stosuje narrację w 1 os. Stosuje konsekwentnie czas przeszły Stosuje bogate słownictwo, a treść wypowiedzi jest spójna i logiczna
II	Styl adekwatny do wypowiedzi Informacje o przemyśleniach, uczuciach i refleksjach piszącego, obecność odautorskich komentarzy.	0-2	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.*
		8 p.	

Sprawozdanie**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń. Chronologiczny układ wydarzeń oraz stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń. Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika.	0-1 0-1 0-1 0-1	Praca jest zgodna z tematem; spójna i logiczna Praca zawiera określenie co najmniej trzech elementów: czasu, miejsca, przyczyny wydarzenia, uczestników Brak chronologii lub brak oceny własnej wydarzeń minus 1p.
II	Styl adekwatny do wypowiedzi	0-1	Styl typowy dla tej formy wypowiedzi. Zdania krótkie, informujące o kolejnych etapach wydarzeń.
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu;
		8 p.	

List - prywatny / oficjalny**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy - listu.	0-1	Praca zgodna z tematem, spójna. Zapis elementów stałych listu (daty, zwrotu do adresata, podpisu, a w przypadku listu oficjalnego danych nadawcy i adresata)
	Obecność elementów charakterystycznych dla listu.	0-1	
	Kompozycja.	0-1	
II	Styl	0-2	Styl adekwatny do treści i formy listu (prywatny-oficjalny)
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu	0-1	Staranność i czytelność zapisu.
		10 p.	

Opis przedmiotu / postaci / krajobrazu/przedmiotu**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Trójdzielna kompozycja.	0-1	Praca zgodna z tematem Podział na akapity adekwatnie do części treści Podsumowanie – ocena opisywanego przedmiotu, refleksja.
	Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu.	0-2	
II	Styl	0-1	Zastosowanie wielu określeń: przymiotniki/przydawki, inne określenia. Obecność wyrażen przyimkowych oraz przysłówków lub zaimków przysłownych
	Stosowanie różnorodnych przymiotników przy opisywaniu elementów przedmiotu (osoby) / Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów, np. ich kształt, wielkość, kolor Stosowanie słownictwa sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu /	0-1	

	krajobrazu.		
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 3 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity.
		10p	.

Opis dzieła sztuki**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Krótka informacja o dziele i jego twórcy. Określenie tematyki obrazu. Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji.	0-1 0-2	Praca zgodna z tematem, nazwa opisywanego dzieła, jego twórcy itp.. Kompozycja trójdzielna. Podsumowanie pracy – ocena dzieła
II	Styl - stosowanie różnorodnych przymiotników przy opisywaniu elementów przedmiotu (osoby) / Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów, np. ich kształt, wielkość, kolor Stosowanie słownictwa sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu / krajobrazu.	0-1 0-1	Zastosowanie wielu określeń: przymiotniki/przydawki, inne określenia Obecność wyrażen przyimkowych oraz przysłówków lub zaimków przysłownych
III	Poprawność językowa	0-2	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity.
		10p	.

Rozprawka**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem. Sformułowanie tezy. Podanie trzech argumentów i ich rozwinięcie z podaniem przykładów Podsumowanie rozważań – wniosek.	0-1 0-3 0-1	Punkt za każdy argument zobrazowany przykładem
II	Styl adekwatny do wypowiedzi; w przypadku przemówienia użycie zwrotów do adresata	0-2	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu . Treść wypowiedzi jest spójna i logiczna
III	Poprawność językowa i bogactwo środków językowych	0-2	Dopuszczalne 3 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		12 p.	

Wywiad**

Nr	Kryteria	Liczba punktów	uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem, koncentracja wokół określonego zagadnienia (celu wywiadu). Pytania interesujące, precyzyjne, w przeważającej części otwarte. Nawiązanie do poprzednich wypowiedzi rozmówcy (co najmniej dwa razy).	0-1 0-1 0-1	
II	Styl adekwatny do wypowiedzi, zastosowano zwroty grzecznościowe	0-1	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu . Wywiad jest spójny i logiczny.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
VI	Estetyka zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		8p	

Przepis kulinarny

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Kompozycja; dwuczęściowy zapis: - podanie składników, - informacje o kolejności czynności Zachowanie logicznego układu podawanych czynności dotyczących postępowania ze składnikami. Konsekwencja użytych form czasowników	0-1 0-1	Zapis dwuczęściowy – składniki + czynności; podanie ilości składników Konsekwencja w używaniu formy gramatycznej czasowników
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
III	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
IV	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 3 błędy
V	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu.
		6 p.	

*w przypadku ucznia, który ma opinię poradni i stwierdzone zaburzenia umiejętności czytelnego zapisu liter, np. dysgrafię lub inną dysfunkcję uniemożliwiającą mu staranny zapis tekstu punkt przyznawany jest za tekst uporządkowany i w miarę możliwości czytelny

** W przypadku dłuższych wypowiedzi kryteria oznaczone III-VI (poprawność językowa, ortograficzna, interpunkcyjna oraz estetyczny zapis) są brane pod uwagę, jeśli praca zajmuje określone w poleceniu minimum wyznaczonego miejsca na wypracowanie

***dla uczniów mających stwierdzone przez poradnię trudności ortograficzne wynikające z dysfunkcji przyznaje się punkt za ortografię, jeśli uczeń pisze komunikatywnie (zapis wyrazów nie zaburza komunikacji językowej natomiast w przypadku interpunkcji przyznaje się punkt, jeśli uczeń w większości zdań wyznaczał kropką ich granicę (ewentualnie innym znakiem interpunkcyjnym wynikającym z celu wypowiedzi).

Przeliczanie punktów z wypracowań na oceny jest zgodne z paragrafem 5.2 i 5.3 WSO z zastrzeżeniem, że uczeń może otrzymać ocenę celującą jeśli:

- wprowadza szczególnie bogate słownictwo lub świadczy o wyjątkowej kreatywności ucznia
- praca spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą
- praca porusza czytelnika
- praca jest estetyczna (w przypadku prac domowych możliwe jest jej sporządzenie na komputerze)

Odpowiedź ustna obejmuje zakres programowy 2 - 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.

Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem
- zawartość merytoryczną wypowiedzi
- sposób formułowania wypowiedzi.

Czytanie na głos oraz recytacja są oceniane według schematu:

Kryteria oceny czytania na głos

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Płynność czytania (opanowanie tekstu) [do dwóch błędów (nieznaczne „przekręcenia”) – 3 punkty; od 3 do 5 błędów – 1punkt; liczne błędy; częste poprawianie przez nauczyciela; wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0 – 3p.
II	Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1p.
III	Interpretacja: uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; przestrzega znaków interpunkcyjnych głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.	0 – 1 0-1
	RAZEM:	6 p.

Kryteria oceny za recytację

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Pamięciowe opanowanie tekstu [bezбłędne – 2 p., do dwóch błędów (nieznaczne „przekręcenia”) – 1punkt; liczne błędy; częste poprawianie przez nauczyciela; wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0 – 2p.
II	Wyrazistość, dykcja, staranność wymowy płynność recytacji tekstu, odpowiednie tempo	1 p. 1 p.

III	Interpretacja wyraz artystyczny uczeń dostosowuje sposób recytacji do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.	0 – 1p. 0-1 p.
	RAZEM:	6 p.

Przeliczanie punktów z wypracowań na oceny jest zgodne z paragrafem 5.2 i 5.3 WSO.

mniej niż 30% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny

od 30% lecz mniej niż 49% możliwych do uzyskania punktów - dopuszczający

od 50% lecz mniej niż 75% możliwych do uzyskania punktów – dostateczny

od 76% lecz mniej niż 89% możliwych do uzyskania punktów - dobry

od 90% do 95% możliwych do uzyskania punktów - bardzo dobry

od 96% do 100% możliwych do uzyskania punktów - celujący

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów posiadających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

mniej niż 20% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny

od 20% lecz mniej niż 40% możliwych do uzyskania punktów - dopuszczający

od 41% lecz mniej niż 55% możliwych do uzyskania punktów – dostateczny

od 56% lecz mniej niż 70% możliwych do uzyskania punktów - dobry

od 71% do 90% możliwych do uzyskania punktów - bardzo dobry

od 91% do 100% możliwych do uzyskania punktów - celujący

Praca domowa – przygotowanie do zajęć

jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji

- pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń lub w formie zleconej przez nauczyciela
- brak pracy domowej może być zgłoszony trzy razy w każdym semestrze i uczeń nie ponosi z tego tytułu żadnych konsekwencji (zapis w dzienniku – NP); w przypadku przekroczenia limitu nieprzygotowania, za brak pracy uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną
- przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność i estetykę wykonania

- wypracowania są oceniane według kryteriów podanych na str.9-18

Aktywność i praca ucznia na lekcji.

- ocenę pozytywną uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do zajęć
 - ocenę niedostateczną uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń), brak zaangażowania na lekcji, niewykonywanie poleceń
 - w przypadku, gdy uczeń przeszkadza na zajęciach, nie wykonuje poleceń nauczyciela otrzymuje dodatkową pracę do domu (tekst do przepisania na następne zajęcia); niewykonanie dodatkowej pracy skutkuje oceną niedostateczną; za wykonanie zadanie uczeń nie otrzymuje oceny pozytywnej.
- **Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji, występu przed publicznością. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
 - wartość merytoryczną pracy,
 - estetykę wykonania,
 - wkład pracy ucznia,
 - sposób prezentacji,
 - oryginalność i pomysłowość pracy.

Uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną za:

niewywiązywanie się z obowiązku pracy przydzielonej w grupie przez lidera,
brak odpowiedzi na pytanie odnoszące się do toku lekcyjnego;

- **Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, powiatowych, wojewódzkich są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w WSO.

5. Forma uzasadniania prac pisemnych

- Prace pisemne ucznia podlegające ocenie zawierają najczęściej wskazówki nauczyciela i korektę błędów popełnionych przez ucznia; uwagi te są umieszczane na marginesie pracy, pomiędzy wierszami tekstu lub pod tekstem; uczeń lub rodzic może wystąpić o szczegółowe uzasadnienie oceny.
- Uzasadnienie oceny z testu lub pracy klasowej ma formę uogólnioną, może mieć formę tabelaryczną.

6. Zasady poprawiania ocen

- Zasady poprawiania ocen są zawarte w § 5.5 i § 5.6 WSO.
- Uczeń **ma obowiązek zaliczyć pracę klasową** oraz powinien poprawić sprawdzian z gramatyki (jeśli jej nie pisał lub otrzymał ocenę niedostateczną) **w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności**; zaliczenie odbywa się podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem; termin konsultacji ustalony zostaje z uczniem i nauczycielem, może być indywidualnie dostosowany w zależności od sytuacji dziecka i dyspozycji nauczyciela.
- Poprawa oceny wyższej niż niedostateczna z pracy klasowej i sprawdzianu odbywa się na wniosek ucznia na tej samej zasadzie, co zaliczenie;
- Obowiązuje dwutygodniowy termin i wyznaczona przez nauczyciela godzina konsultacji.
- Waga ocen z prac poprawionych czy zaliczonych pozostaje bez zmian ; nie ma oceny „0”, natomiast niezaliczenie pracy w terminie skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej lub jej pozostawieniem.
- Nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi poprawę wypracowania i ponowne przepisanie tekstu z uwzględnieniem korekty sprawdzającego; termin poprawy pracy wyznacza nauczyciel indywidualnie określając datę wykonania pracy.
- W zakresie odpowiedzi ustnej na wniosek ucznia poprawie podlega recytacja; termin poprawy i zasady są identyczne jak w przypadku prac klasowych.
- Oceny z aktywności, bieżącego przygotowania do zajęć, znajomości tekstu literackiego czy wypowiedzi na zajęciach nie podlegają poprawie.
- Uczeń, który przeszkadza w prowadzeniu zajęć otrzymuje polecenie wykonania w domu pracy pisemnej (odtwórczej) oraz uzupełnienia notatki (lub ponownego jej

przepisania); niewykonanie tego zadania skutkuje oceną niedostateczną o wadze 1, natomiast za wykonanie ww. pracy uczeń nie otrzymuje oceny pozytywnej.

7. Zasady zgłaszania przez uczniów nieprzygotowania

Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (brak zeszytu, zadanej pracy) z powodów losowych 3 razy w semestrze, co odnotowane zostaje w dzienniku elektronicznym symbolicznie NP, nie skutkuje jednak oceną niedostateczną; zgłoszenie takie musi nastąpić przed rozpoczęciem zajęć; w przypadku powtarzających się zgłoszeń nauczyciel konsultuje sytuację dziecka z jego rodzicem;

Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na pracę klasową czy sprawdzian, recytację czy dyktando oraz nieprzygotowanie pisemnej pracy domowej, jeśli były one zapowiedziane co najmniej z pięciodniowym wyprzedzeniem i uczeń był w tym czasie w szkole.

4. Wymagania ogólne dotyczące oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje zadania na lekcji oraz dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,

- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi
- wzorowo prowadzi notatki w zeszycie oraz w dzienniczku lektur.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe
- systematycznie prowadzi notatki w zeszycie oraz w dzienniczku lektur.

Ocena dobra

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe
- systematycznie prowadzi notatki w zeszycie oraz w dzienniczku lektur.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace, ale popełnia w nich błędy
- systematycznie prowadzi notatki w zeszycie oraz w dzienniczku lektur.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby
- prowadzi notatki w zeszycie oraz w dzienniczku lektur.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,

- ma kłopoty z techniką czytania i nie korzysta z pomocy nauczyciela (udział w zajęciach dodatkowych),
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy
- nie prowadzi notatek w zeszycie oraz w dzienniczku lektur lub prowadzi je niesystematycznie.

Mirsk, 09.09.2022 r.

Opracowała: Monika Jurczak-Tartak

